

Język polski- klasa VIII
Wymagania na ocenę śródroczną

Ocena	Wymagania Uczeń:
Dopuszczająca	<p><i>Wiadomości i umiejętności:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcie literatury pięknej i literatury naukowej - zna różne formy wypowiedzi pisemnej - zna pojęcie akapitu, nadawcy i odbiorcy - potrafi zgromadzić materiał potrzebny do tworzenia wypowiedzi - zna odmienne i nieodmienne części mowy - zna różnicę między czasownikiem w formie osobowej i nieosobowej - zrozumiale czyta tekst i próbuje dokonać interpretacji głosowej - formułuje wypowiedzi ze świadomością celu - wyszukuje w tekście informacje - wskazuje w tekście narratora - przy pomocy nauczyciela rozpoznaje części mowy i określa ich funkcję w zdaniu - rozumie pojęcie argument - zna rodzaje literackie - próbuje wyszukać w tekście potrzebne informacje - zna elementy dramatu - zna pojęcie neologizmu, eufemizmu, inwokacji, symbolu, alegorii - podejmuje próby interpretacji utworów literackich i dzieł sztuki - podejmuje próby recytacji utworu literackiego -rozpoznaje wyraz podstawowy, wyraz pochodny, rodzinę wyrazów, rdzeń -zna popojęcie wyrazy złożone -zna spółgłoski miękkie, twarde, ustne i nosowe, dźwięczne i bezdźwięczne
Dostateczna	<p><i>Wiadomości i umiejętności:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega różnicę między literaturą piękną i literaturą naukową - zna różne formy wypowiedzi pisemnej [opowiadanie z dialogiem, streszczenie, opis, sprawozdanie, charakterystykę postaci, list, zaproszenie, telegram, notatkę, rozprawkę, opis przeżyć, opis sytuacji - wskazuje odmienne i nieodmienne części mowy - przestrzega w wypowiedziach pisemnych zasad poprawnościowych w zakresie budowy zdań, stosowania poznanego słownictwa i ortografii - posługuje się następującymi formami wypowiedzi: opowiadanie z dialogiem, streszczenie, opis, sprawozdanie, charakterystyka postaci, list, zaproszenie, telegram, notatkę, rozprawkę, opis przeżyć, opis sytuacji - potrafi zdefiniować pojęcie argument - zrozumiale czyta tekst i dokonuje interpretacji głosowej - wyróżnia w tekście czasowniki w formie osobowej i nieosobowej -potrafi wymienić rodzaje literackie - wyszukuje w tekście różne informacje - wymienia elementy dramatu -potrafi wymienić pojęcia: neologizm, eufemizm, inwokacja, symbol, alegoria - interpretuje utwory literackie i dzieła sztuki - recytuje utwór literacki - wyszukuje w tekście potrzebne informacje - rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej, rodziny wyrazów, rdzeń - wskazuje wyrazy złożone - rozróżnia i wskazuje spółgłoski miękkie, twarde, ustne i nosowe, dźwięczne i

	bezdźwięczne
Dobra	<p><i>Wiadomości i umiejętności:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wymienić różnice między literaturą piękną a literaturą naukową - zna elementy świata przedstawionego - zna poprawną kompozycje opowiadania, listu, charakterystyki, opisu, sprawozdania, zaproszenia, notatki, rozprawki, opisu przeżyć, opisu sytuacji - poprawnie czyta wskazany tekst literacki i dokonuje właściwej interpretacji głosowej - opowiada losy bohaterów - omawia elementy świata przedstawionego. - poprawnie pisze plan ramowy i szczegółowy - rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy - rozpoznaje rodzaje literackie - rozróżnia elementy dramatu - wskazuje w tekście neologizm, eufemizm, inwokację, symbol, alegorię - prawidłowo interpretuje utwory literackie i dzieła sztuki - wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost - potrafi dobrać odpowiednie argumenty - recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem - poprawnie wyszukuje w tekście potrzebne informacje - w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant - zna zasady tworzenia wyrazów złożonych - posiada wiedzę na temat spółgłosek miękkich, twardych, ustnych i nosowych, dźwięcznych i bezdźwięcznych
Bardzo dobra	<p><i>Wiadomości i umiejętności</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wymienić różnice między literaturą piękną a literaturą naukową i przytacza przykłady - zna poprawną kompozycję różnych form wypowiedzi pisemnych np. charakterystyki, opowiadania, sprawozdania, zaproszenia, notatki, rozprawki, opisu przeżyć, opisu sytuacji - zna zasady ortograficzne i interpunkcyjne - prawidłowo wskazuje odmienne i nieodmienne części mowy - poprawnie wypowiada się na dany temat oraz redaguje różne formy wypowiedzi pisemnej - samodzielnie wnioskuje, myśli logicznie - wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio - biegle posługuje się słownikami i encyklopedią - samodzielnie sporządza notatki - określa motywację czynów bohatera oraz ocenia jego postępowanie - ten sam tekst potrafi przedstawić w różnej formie - rozpoznaje i wymienia rodzaje literackie - prawidłowo wskazuje elementy dramatu - rozróżnia argumenty od przykładu - rozpoznaje i wskazuje w tekście neologizm, eufemizm, inwokację, symbol, alegorię - samodzielnie interpretuje utwory literackie i dzieła sztuki - prawidłowo recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem - wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty - w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant oraz określa jego rodzaj - zna zasady tworzenia wyrazów złożonych i odróżnia ich typy - wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni spółgłosek miękkich, twardych,

	<p>ustnych i nosowych, dźwięcznych i bezdźwięcznych</p> <ul style="list-style-type: none"> - korzysta z wiedzy o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych - wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje
Celująca	<p><i>Wiadomości i umiejętności:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności, - czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej, - posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie, -) aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych, - zna związki znaczeniowe pomiędzy wyrazami - twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia oraz zainteresowania - proponuje oryginalne rozwiązania, wykraczające poza materiał programowy - bezbłędnie wypowiada się oraz redaguje prace pisemne, które cechują się dojrzałością myślenia - tworzy proste scenariusze filmowe i teatralne - określa cechy poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju - bezbłędnie wskazuje elementy dramatu - kreatywnie dobiera argumenty - prawidłowo rozpoznaje i wskazuje w tekście neologizm, eufemizm, inwokację, symbol, alegorię - trafnie wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich i dzieł sztuki elementy wiedzy o historii i kulturze - doskonale recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem - bezbłędnie wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty - wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu - zna zasady tworzenia wyrazów złożonych i prawidłowo odróżnia ich typy - bezbłędnie wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni spółgłosek miękkich, twardych, ustnych i nosowych, dźwięcznych i bezdźwięcznych - korzysta z wiedzy o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych

Język polski- klasa VIII

Wymagania na ocenę roczną

Ocena	Wymagania Uczeń:
Dopuszczająca	<p><i>Wiadomości i umiejętności:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zna typy wypowiedzi - zna różnice między zdaniem pojedynczym i złożonym - odróżnia zdania pojedyncze od złożonych i określa ich rodzaj - odróżnia budowę zdania pojedynczego i złożonego - zna pojęcie komizmu

	<ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcie ironii - zna określenie wartości uniwersalne - zna różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyczną - wymienia gatunki dziennikarskie - zna pojęcie mowy zależnej i niezależnej - zna pojęcie wyrazy rodzime i zapożyczone, skróty i skrótowce - rozumie pojęcie stylu - zna pojęcie błędu językowego - zna środki retoryczne - wskazuje materiał rzeczowy - zna pojęcie tezy i hipotezy - podejmuje próbę formułowania pytań do tekstu
Dostateczna	<p><i>Wiadomości i umiejętności:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zna elementy świata przedstawionego - zna wszystkie części zdania - zna rodzaje orzeczeń - zna typy wypowiedzi - zna różnicę między zdaniem złożonym podrzędnie i współrzędnie - odróżnia podmiot liryczny od bohatera utworu - omawia sposób wyrażenia podmiotu - rozpoznaje zdanie bezpodmiotowe - nazwa części zdania - podaje poprawną definicję komizmu - wymienia rodzaje imiesłów - podaje poprawną definicję ironii - rozumie określenie wartości uniwersalne - rozróżnia literaturą piękną od literatury naukowej, popularnonaukowej, publicystycznej - wskazuje gatunki dziennikarskie - rozróżnia mowę zależną i niezależną - wskazuje wyrazy rodzime i zapożyczone, skróty i skrótowce - zna pojęcie stylu - rozumie na czym polega błąd językowy - podejmuje próbę wykorzystania środków retorycznych - gromadzi materiał rzeczowy - zna zasady tworzenia tezy i hipotezy - odróżnia przykład od argumentu - formułuje pytania do tekstu
Dobra	<p><i>Wiadomości i umiejętności:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zna środki stylistyczne - zna główne części zdania - zna związki składniowe - zna zasady ortograficzne - zna sposoby tworzenia wyrazów pochodnych - wskazuje poznane w wierszu środki stylistyczne - samodzielnie poprawia większość swoich błędów - omawia sposób wyrażenia orzeczenia i podmiotu - wyróżnia w zdaniu związki wyrazów i nazywa je - układa zdania złożone współrzędnie - od podanego wyrazu podstawowego tworzy wyrazy pochodne będące różnymi częściami mowy - zna rodzaje komizmu - zna rodzaje imiesłów - zna definicję i funkcje ironii

	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje w interpretowanych utworach wartości uniwersalne - dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyczną - rozpoznaje gatunki dziennikarskie - prawidłowo rozróżnia mowę zależną i niezależną - rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone, skróty i skrótowce - próbuje rozpoznać styl - podejmuje próbę poprawy własnych błędów językowych - wykorzystuje środki retoryczne - porządkuje materiał rzeczowy - tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję - zna zasady tworzenia tezy i hipotezy i podejmuje próbę ich redagowania - przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego - poprawnie formułuje pytania do tekstu
Bardzo dobra	<p><i>Wiadomości i umiejętności:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zna wszystkie części zdania - zna związki składniowe - zna rodzaje zdań złożonych podrzędnie i współrzędnie - zna i wskazuje rodzaje imiesłowów - posługuje się terminami w zakresie wiedzy o epice, wierszu, gatunkach literackich - samodzielnie dokonuje analizy i interpretacji wiersza - wyróżnia w zdaniu związki zgody, rzędu i przynależności - przeprowadza klasyfikację zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie, potrafi narysować ich wykresy - zna rodzaje komizmu i określa ich funkcję - zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach oraz określa jej funkcje - wykorzystuje w interpretacji utworów odwołania do wartości uniwersalnych - dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyczną i określa ich funkcje - prawidłowo wskazuje i rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, artykuł - odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie - rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone, zna typy skrótów i skrótowców, określa ich funkcje w tekście - rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy itp. - stosuje zasady grzeczności językowej w wypowiedziach - funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne - gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi - tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami - wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki i tekstów argumentacyjnych - zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie - rozpoznaje i rozróżnia środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych - wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje - trafnie formułuje pytania do tekstu
Celująca	<p><i>Wiadomości i umiejętności:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - odznacza się wykorzystując wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze

(kreatywność) przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

- z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- 7) tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym wykazuje się samodzielnością i dojrzałością sądów
- zna znaczenie wyrazów na podstawie prostej etymologii lub analizy słowotwórczej
- potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości, nie powielając cudzych poglądów
- podejmuje działalność literacką, kulturalną
- rozróżnia realne, przenośne i symboliczne znaczenie związku wyrazów
- dostrzega i komentuje wybrany problem w utworze literackim
- bezbłędnie wskazuje rodzaje imiesłów
- prawidłowo wskazuje i nazywa rodzaje komizmu i określa ich funkcję
- wykorzystuje w interpretacji utworów odwołania do wartości uniwersalnych i dokonuje ich hierarchizacji
- bezbłędnie wymienia różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyczną i określa ich funkcje
- wskazuje i rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, artykuł i określa ich podstawowe cechy
- określa wartości estetyczne poznawanych tekstów kultury
- znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych
- bezbłędnie odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie
- prawidłowo rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone, zna typy skrótów i skrótowców, określa ich funkcje w tekście
- bezbłędnie rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy itp.
- rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich
- funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę
- samodzielnie gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi oraz redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi
- rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych , stosuje rytm akapitowy
- bezbłędnie redaguje rozprawkę
- rozpoznaje i rozróżnia środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych oraz określa ich funkcję
- rozpoznaje manipulację językową i przeciwstawia jej zasady etyki wypowiedzi
- doskonale wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje
- bezbłędnie formułuje pytania do tekstu